

עולם הטבע של ארצנו

לזכרו של פרופ' מיכאל זהרי (1898-1983) במלאת עשרים שנה למותו



באוגוסט 1974 פנה חבר האקדמיה פרופ' מיכאל זהרי במכתב אל פרופ' יגאל תלמי, יו"ר החטיבה למדעי הטבע, בבקשה שהאקדמיה תקבל לחסותה מחקר בסיסי ופרסומים בתחום Natural History של הארץ. מכתבו של פרופ' זהרי מובא להלן. בשלושים השנים שחלפו, ראו אור בהוצאת האקדמיה עשרות פרסומים בתחומי הפאונה והפלורה. מובאת כאן רשימת הפרסומים שראו אור.

האוניברסיטה העברית בירושלים

לכב' פרופ' יגאל תלמי
יו"ר החטיבה למדעי הטבע
האקדמיה הלאומית למדעים
א.ג.

הנני מוסר לך בזה לפי בקשתך תסקיר על עולם הצמחים מבחינה אינונטרית פלוריסטית. רצוי מאד שהאקדמיה תקבל תחת חסותה את ביצוע המחקרים, הסיכומים והפרסומים עליהם כמחקר בסיסי של מה שקוראים Natural History של הארץ: 1. פלורה של הצמחים העילאיים. חלק מזה פורסם וחלק בדפוס ובטפול האקדמיה; 2. פלורה של הצמחים הנחותים הכוללת את האצות, הפטריות, החזזיות, הטחבים; א) האצות מהוות קבוצה גדולה, בסביבות 1200 מינים, ומבחינה מעשית יש לחלקן כך: (1) אצות הים; (2) אצות מים מתוקים.

את אצות הים יש למסור לידי ד"ר ליפקין וד"ר אדית רמון, כפי ההצעה שהוגשה לאקדמיה ובהתאם להמלצתי. אני מאמין שתוך 2-3 שנים יוכל המחקר הזה להתבצע ולהימסר לפרסום (ואני ממליץ שגם את הפרסום תקבל על עצמה האקדמיה). בהיקפו קטן מחקר זה מהכרך הראשון של Flora palestina.

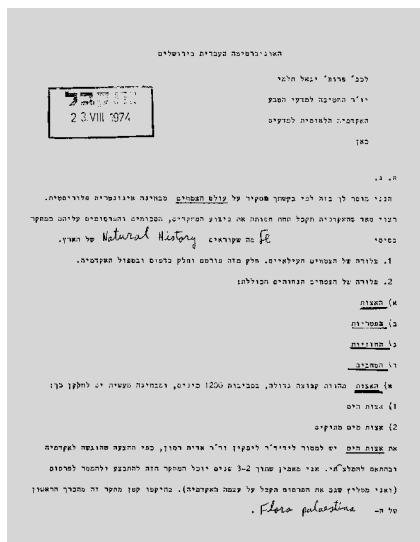
באשר לאצות מים מתוקים כדאי לאקדמיה להתקשר עם עובד (וכרגע אין לי האיש המיועד לכך) מסוים ולתמוך במחקר האצות בצורה שתולך לחבורה של פלורה לאצות המים המתוקים. הדבר הזה אפשרי ותכליתי ותואם גם את המסגרת הפרוגרמטית של האקדמיה בשדה זה. אני אוכל תוך זמן קצר להמליץ על המועמד המתאים. את הצד התקציבי קשה כרגע להעריך. (ב) הפטריות כוללות כ-1300-1000 מינים, ומבחינה מעשית יש לחלק קבוצה זאת לפטריות עילאיות ולפטריות נחותות. בפטריות העילאיות עוסקת כבר זמן רב הפרופ' גב' הרשנזון. עקבתי אחרי עבודתה וברור לי שהיא יכולה להיגמר תוך שנתיים ולהימסר לדפוס. היקף העבודה - לא יותר מכרך אחד (של Flora palestina). אני ממליץ מאד לאפשר לגב' הרשנזון לסיים את עבודתה לפי הבקשה שהגישה. הפטריות הנמוכות מהוות קבוצה גדולה אבל למזלנו יש בארץ כמה מומחים בנושא והרבה מאד פורסם כבר על חלקים שונים של הקבוצה. כך שחבור של הפלורה הזאת (בהיקף של 600 עמודים?) הוא עניין של 2-4 שנים. ישנה אפשרות לארגן את ביצוע המחקר והכנתו לדפוס. מבחינה עקרונית כלולה משימה זאת במסגרת הפרוגרמה של האקדמיה ואם האקדמיה תרצה לטפל בנושא זה אהיה מוכן להצטייד במידע הדרוש לגבי ביצוע נושא זה ולהגישו לאקדמיה.

ג) החזזיות - הפלורה הזאת כבר פורסמה על ידי האקדמיה.

ד) טחבים מהווים קבוצה בת 200-150 מינים. יש מועמדים רציניים לביצוע החלק הזה של צמחיית הארץ. אני ממליץ מאוד על הטיפול בקבוצה מצד האקדמיה. הביצוע לא ייקח יותר משנתיים (כולל הבאת החומר לדפוס).

אני רוצה לסיים תסקיר זה בהבעת דעתי על המשימה כולה. אני סבור שזאת תהיה אחת הזכויות הגדולות של האקדמיה בארגון הידע השלם על כלל הפלורה של הארץ. אני בטוח שבארגון נכון התכנית יכולה להסתיים עם שנת השמונים של המאה. מאחר שאני מאד מעוניין בביצוע המשימה הזאת על ידי האקדמיה לא אחשוך זמן כדי לעזור בארגונו של הנושא.

בכבוד רב,
מ' זהרי





Flora Palaestina

- M. Zohary, Part One: *Equisetaceae to Moringaceae*. Text Volume. 1966. Plates Volume. 1966 (second printing 1981).
 M. Zohary, Part Two: *Platanaceae to Umbelliferae*. Text Volume. 1972. Plates Volume. 1972 (second printing 1987).
 N. Feinbrun-Dothan, Part Three: *Ericaceae to Compositae*. Text Volume. 1978. Plates Volume. 1977 (second printing 2000).
 N. Feinbrun-Dothan, Part Four: *Alismataceae to Orchidaceae*. Text Volume. 1986. Plates Volume. 1986.
Flora Palaestina — Lower Plants
 A. Ehrlich, *Atlas of the Inland-Water Diatom Flora of Israel*. 1995.



Other Publications in Botany

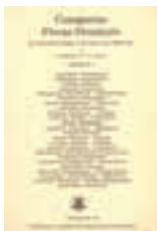
Conspectus Florae Orientalis: An Annotated Catalogue of the Flora of the Middle East

- M. Zohary, C.C. Heyn and D. Heller, *Fascicle 1: Papaverales: Papaveraceae — Moringaceae; Rosales: Platanaceae — Neuradaceae*. 1980.
 M. Zohary, C.C. Heyn and D. Heller, *Fascicle 2: Geraniales to Myrtiflorae*. 1984.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 3: Ericales to Tubiflorae*. 1986.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 4: Tubiflorae (cont.) to Disacales*. 1987.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 5: Rosales (cont.) to Podostemales*. 1990.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 6: Helobiae to Microspermeae*. 1991.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 7: Umbelliflorae: Cornaceae — Umbelliferae (Apiaceae)*. 1993.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 8: Campanulales: Campanulaceae — Compositae (Asteraceae)*. 1993.
 D. Heller and C.C. Heyn, *Fascicle 9: Lycopodiales to Sarraceniales*. 1994.
 M. Galun, *The Lichens of Israel*. 1970.
 B.R. Baum, *The Genus Tamarix*. 1978.
 M. Zohary and D. Heller, *The Genus Trifolium*. 1984.
 A. Fahn, E. Werker and P. Baas, *Wood Anatomy and Identification of Trees and Shrubs from Israel and Adjacent Regions*. 1986.



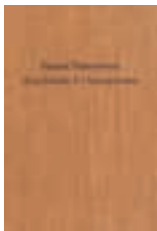
Fauna Palaestina

- O. Theodor, *Insecta I — Diptera: Pupipara*. 1975.
 O. Theodor, *Insecta II — Diptera: Asilidae*. 1980.
 L. Fishelson, *Insecta III — Orthoptera: Acridoidea*. 1985.
 A. Freiberg and J. Kugler, *Insecta IV — Diptera: Tephritidae*. 1989.
 H. Dumont, *Insecta V — Odonata of the Levant*. 1991.
 L. Botosaneanu, *Insecta VI — Trichoptera of the Levant: Imagines*. 1992.
 G. Levy and P. Amitai, *Arachnida I — Scorpiones*. 1980.
 G. Levy, *Arachnida II — Araneae: Thomisidae*. 1985.
 G. Levy, *Arachnida III — Araneae: Theridiidae*. 1998.
 Al. Barash and Z. Danin, *Mollusca I — Annotated List of Mediterranean Molluscs of Israel and Sinai*. 1992.
 H. Mendelsohn and Y. Yom-Tov, *Mammalia of Israel*. 1999.



Other Publications in Zoology

- O. Theodor and M. Costa, *A Survey of the Parasites of Wild Mammals and Birds in Israel*. Part 1: *Ectoparasites*. 1967.
 O. Theodor, *On the Structure of the Spermathecae and Aedeagus in the Asilidae and their Importance in the Systematics of the Family*. 1976.
 O. Theodor, *The Genitalia of Bombyliidae (Diptera)*. 1983.
 M. Dor, *Checklist of the Fishes of the Red Sea*. 1984.
 M. Dor and M. Goren, *An Updated Checklist of the Fishes of the Red Sea — CLOFRES II*. 1994.
 Ch. Dimentman, H.J. Bromley, & F.D. Por, *Lake Hula — Reconstruction of the Fauna and Hydrobiology of a Lost Lake*. 1992.



The Pleistocene of the Central Jordan Valley — The Excavations at 'Ubeidiya

- G. Haas, *On the Vertebrate Fauna of the Lower Pleistocene Site 'Ubeidiya*. 1966.
 L. Picard and U. Baida, *Geological Report on the Lower Pleistocene Deposits of the 'Ubeidiya Excavations*. 1966.
 P.V. Tobias, *A Member of the Genus Homo from 'Ubeidiya*. 1966.
 M. Stekelis, *Archaeological Excavations at 'Ubeidiya, 1960-1963*. 1966.
 E. Tchernov, *A Preliminary Investigation of the Birds in the Pleistocene Deposits of 'Ubeidiya*. 1968.
 M. Stekelis, O. Bar-Yosef and T. Schick, *Archaeological Excavations at 'Ubeidiya, 1964-1966*. 1969.
 O. Bar-Yosef and E. Tchernov, *On the Palaeo-Ecological History of the Site of 'Ubeidiya*. 1972.
 E. Tchernov, *On the Pleistocene Molluscs of the Jordan Valley*. 1973.
 E. Tchernov, *The Early Pleistocene Molluscs of 'Erq-el-Ahmar*. 1975.
 E. Tchernov, *The Pleistocene Birds of 'Ubeidiya, Jordan Valley*. 1980.

